

KUTSESTANDARD

Dekoraator-butafoor, tase 6

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Dekoraator-butafoor, tase 6	6

Võimalikud spetsialiseerumised ja nimetused kutsetunnistusel	
Spetsialiseerumine	Nimetus kutsetunnistusel
Butafooria	Butafoor, tase 6
Dekoratsioonimaalimine	Dekoraator, tase 6

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus
Dekoraator-butafoor, tase 6 teostab kujundusi olenevalt töökohast (nt etendusasutus, televisioon, muuseum, reklaamibüroo): teeb teatri-, filmi- ja telelavastuste kujundusi, valmistab muuseumite, kaubandusettevõtete jt tellimustele vastavalt kujunduselemente. Dekoraator-butafoor, tase 6 viib ellu kunstniku nägemust, kasutades sealjuures erialaseid tehnilisi teadmisi ja käsitööoskust. Kujunduselemendi keerukusest lähtuvalt kaasatakse lisaks dekoraator-butafoorile dekoratsioonide valmistamise protsessi teiste erialade spetsialiste (nt puidu- ning metallitöö spetsialiste, õmblejaid jt). Dekoraator-butafoor, tase 6 tegutseb juhiste järgi ning võib tööülesannete täitmisel vajada juhendamist. Töö iseloomu järgi on võimalik spetsialiseeruda kas butafooriks või dekoraatoriks: dekoraator, tase 6 valmistab ja maalib kujunduselemente, butafoor, tase 6 valmistab mahulisi kujunduselemente. Kutsealal on ka kutse dekoraator-butafoor, tase 7, kes lisaks ülal loetletule juhib tööprotsesse, pakub uusi lahendusi ja juhendab kolleege. Kokkuleppel tööandajaga võib tööaeg olla paindlik või fikseeritud. Dekoraator-butafoor töötab valdavalt siseruumis. Olenevalt tööülesandest võib esineda sundasendis töötamist. Võimalik on kokkupuude tervist kahjustavate (sh allergiat tekitavate) teguritega, nt kemikaalid, toksilised ained, tolmu, müra, vibratsioon. Töövahendid on kunstitarbed (pliiatsid, pintsliid, värvid jm), mõõteriistad (joonlaud, mõõtkava joonlaud jm), lõikeriistad (käärid, saed, noad jm), ehitus- (liimid, kipsid, vahud jm) ja muud materjalid (kangad, paberid, kiled jms), mehaanilised ja elektrilised seadmed jms.
A.2 Tööosad
A.2.1 Töö planeerimine
A.2.2 Kujunduselementide valmistamine
Spetsialiseerumisega seotud tööosad
Butafooria
A.2.3 Mahuliste elementide valmistamine ja viimistlemine
Dekoratsioonimaalimine
A.2.4 Kujunduselementide maalimine

A.3 Kutsealane ettevalmistus
Üldjuhul on dekoraator-butafoor, tase 6 kunstialase ettevalmistusega. Kutsealane kompetentsus on omandatud õppeasutuses või töö käigus.
A.4 Enamlevinud ametinimetused
Dekoraator-butafoor, dekoraator, butafoor, maalija.
A.6 Tulevikuoskused
Oskus valida ja kasutada valdkonna spetsiifikast lähtuvalt nüüdisaegseid tehnoloogilisi lahendusi ja materjale. Teadmised erialaste tehnoloogiliste võimaluste kasutamisest, sh interaktiivsed lahendused. Teadmised nüüdisaegse tehnoloogia kasutamise võimalustest, sh heli-, valgus- ja videolahendused. Oskus luua 3D-mudeleid tehnoloogiliste vahenditega. Digiturvalisuse tagamise oskus, sh turvariskide hindamise oskus.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur
Kutse dekoraator-butafoor, tase 6 taotlemisel tuleb tõendada üldoskused (B.2) ja kõik kompetentsid B.3.1-B.3.5. Spetsialiseerumisel butafoor, tase 6 kutsele tuleb tõendada üldoskused (B.2), kompetentsid B.3.1-B.3.3 ja B.3.5 (kutset läbivad kompetentsid). Spetsialiseerumisel dekoraator, tase 6 kutsele tuleb tõendada üldoskused (B.2), kompetentsid B.3.1-B.3.2, B.3.4 ja B.3.5 (kutset läbivad kompetentsid).

B.2 Dekoraator-butafoor, tase 6 üldoskused
1. Kasutab töös eesti keelt tasemel B1 ning vähemalt ühte võõrkeelt tasemel A2 (vt lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused). 2. Kasutab oma töös arvutit infotötluse, kommunikatsiooni ja ohutuse jaoks algtasemel (vt lisa 2 Digipädevuste enesehindamiskaala). 3. Loob ja hoiab kolleegidevahelisi meeldivaid ja koostööd soodustavaid suhteid. 4. Eristab fakte hinnangutest ning võimaluse korral arvestab tagasisidega edasises tegevuses. 5. Läheneb olukordade ja probleemide lahendamisele avatult ja loovalt. 6. Kohandab oma käitumist ja suhtlemisviisi, lähtudes suhtluspartneri(te)st ja olukorrast. 7. Jälgib, et tema tegevus oleks vastavuses tööülesannete suuliselt või kirjalikult kokkulepitud järjekorra ja sisuga. 8. Juhindub oma töös ja kutsealases tegevuses üldtunnustatud ja tööalastest eetikanõuetest. Arvestab ka teiste kutsevaldkondade spetsialistide käitumise aluseks olevate heade tavade ja standarditega. 9. Jälgib, et tema tegevus oleks vastavuses riiklike, kohalike ja organisatsiooni õigusaktidega, sh autoriõiguse seadusega.

B.3 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.3.1 Töö planeerimine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. Loeb tööjooniselt kujunduselementide mastaabi, materjali, viimistluse, funktsiooni ja kunstilise eesmärgi, vajaduse korral kohandab jooniseid, lähtudes kujunduse vajadusest. 2. Valib sobivate omadustega materjalid ja nende kogused vastavalt etteantud eelarvele, tööjoonisele ja kujunduselemendi funktsioonile ning võtab võimaluse korral arvesse materjalide mõju keskkonnale. 3. Planeerib tööde järjekorra, arvestades tööks kuluvat aega ja materjalide omadusi (kuivamine, mürgisus jne), varub kaitse- ja töövahendid. Valmistab tööpinna ette arvestades kasutatavaid materjale. Arvestab tellimuse tähtaega ja eesmärki.	

B.3.2 Kujunduselementide valmistamine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. Määrab täpse ja arusaadava tööjoonise põhjal kujunduselemendi mõõdud, vajaduse korral suurendab või vähendab joonist või selle osasid. Mõõdab materjali vastavalt joonisele ja koostatud tööplaanile ning kannab materjalile vajalikud andmed. 2. Kohandab ja parandab kujunduselementi vastavalt tellija juhtnööridele ning arvestab kasutuseesmärki ja -tingimusi.	

SPETSIALISEERUMISEGA SEOTUD KOMPETENTSID

Spetsialiseerumisel butafoor, tase 6 kutsele tuleb tõendada üldoskused (B.2), kompetentsid B.3.1–B.3.3 ja B.3.5 (kutset läbivad kompetentsid).

Spetsialiseerumisel dekoraator, tase 6 kutsele tuleb tõendada üldoskused (B.2), kompetentsid B.3.1–B.3.2, B.3.4 ja B.3.5 (kutset läbivad kompetentsid).

Butafooria	
B.3.3 Mahuliste elementide valmistamine ja viimistlemine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. Valmistab tööjoonisel ja/või kavandil antud erinevate vaadete põhjal mahulisi elemente, kasutades eesmärgi saavutamiseks sobivaid tehnikaid ning töövõtteid ja -vahendeid. Võtab jäljendi, töötab positiiv- ja negatiivvormidega. Arvestab elemendi valmistamisel selle kasutamiseesmärki. 2. Viimistleb mahulisi elemente kattes, värvides, maalides ja faktuurtehnikaid kasutades vastavalt tööjoonisele. Arvestab elemendi viimistlemisel selle kasutamiseesmärki.	

Dekoratsioonimaalimine	
B.3.4 Kujunduselementide maalimine	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. Katab pinnad ja raamid materjaliga, kasutades sobivaid töövahendeid ja lihtsaid töövõtteid. Valmistab pehmed dekoratsioonipinnad ette, arvestades järgnevate töödega. 2. Töötleb pindasid (värvib, maalib, teeb faktuure) vastavalt tööjoonisele ja/või kavandile ja/või juhendamisele, kasutades lihtsaid tehnikaid, töövahendeid ja -võtteid.	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.3.5 Dekoraator-butafoor, tase 6 kutset läbiv kompetents	EKR tase 6
Tegevusnäitajad: 1. Järgib oma töös tuleohutuse eeskirja, ohutus- ja turvanõudeid, kasutab isikukaitsevahendeid. 2. Tugineb oma töös teadmiste kultuuri- ja kunstiajaloost, vormi- ja värvusõpetusest, ruumikujunduse põhimõtetest ning konstruktsiooniõpetusest. 3. Hoiab end kursis erialaste uuendustega. 4. Teeb koostööd kolleegide ja tellijatega, arvestades organisatsiooni struktuuri ning erinevate üksuste funktsioone ja pädevust. 5. Käitub energiat ja ressursse säästvalt ning jäätmeid vähendavalt (nt kasutab ökoloogilisi puhastusvahendeid, sordib prügi, minimeerib printimist, vee ja elektrivalguse kasutust jne).	

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	19-19042023-2.5/8k

2. Kutsestandardi koostajad	Eve Komissarov, SA Ugala, Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia Anni Rajas, SA Eesti Noorsooteater Liina Unt, SA Endla teater Mart Saar, Tallinna Linnateater Kristel Linnutaja, Rahvusooper Estonia Andres Bergström, SA Eesti Draamateater
3. Kutsestandardi kinnitaja	Kultuuri Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	28
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	19.04.2023
6. Kutsestandard kehtib kuni	18.04.2028
7. Kutsestandardi versiooni number	8
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	3432 Sisekujundajad ja dekoraatorid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	6
C.2 Kutsenimetus võõrkeeles	
Inglise keeles	Props maker, Set painter
Inglise keeles	Scenic Artist, EstQF Level 6
Vene keeles	декоратор
C.3 Lisad	
Lisa 1 Keelte oskustasemete kirjeldused	
Lisa 2 Digipädevuste enesehindamise skaala	